
Aluevaltuusto

Aika 23.03.2026 klo 10:00 -

Paikka Pohjois-Savon hyvinvointialue, auditorio, 2.kerros, Auditoriorakennus

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
2	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
3	Asioiden käsittelyjärjestys	6
4	Palvelujärjestelmän uudistaminen - R5 mielenterveys- ja päihdepalvelujen -uudistus	7
5	Kuopion kaupungin tilojen vuokraus	14
6	Muutokset sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuhinnastoon	17
7	Tuoteluettelo ja hinnasto 2026, pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut	21
8	Hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuden perusteet	29
9	Pohjois-Savon hyvinvointialueen hyvinvoinnin vuosiraportti vuodesta 2025	37
10	Valtuustoaloitteiden käsittely	41
11	Tiedoksisaatettavat asiat	43
12	Muut asiat	44

Hannu Kokki
puheenjohtaja

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Kokki Hannu	puheenjohtaja
	Pellikka Minna	aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	Partanen Karoliina	aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	Aholainen Anne	jäsen
	Airaksinen Tanja	jäsen
	Back-Hytönen Minna	jäsen
	Backman Pirjo	jäsen
	Backnäs Teemu	jäsen
	Berg Marja	jäsen
	Collan Andersin Paula	jäsen
	Eestilä Markku	jäsen
	Eeva Arja	jäsen
	Eskelinen Aleks	jäsen
	Eskelinen Heidi	jäsen
	Essayah Sari	jäsen
	Grönlund Tiina	jäsen
	Haring Kari	jäsen
	Hedman Pia	jäsen
	Hynninen Kati	jäsen
	Jalkala Merja	jäsen
	Järn Sari	jäsen
	Kaartinen Tiina	jäsen
	Kairinen Petra	jäsen
	Kanniainen Aino	jäsen
	Kauppinen Sanna	jäsen
	Keilonen Jenny	jäsen
	Kumpulainen Sami	jäsen
	Kumpusalo-Vauhkonen Anne	jäsen
	Kärkkäinen Matti	jäsen
	Lapveteläinen Tuomo	jäsen
	Leppäkynnäs Arttu	jäsen
	Lindholm Taru	jäsen
	Linnanmäki Vesa	jäsen
	Loponen Kari	jäsen
	Lötjönen Vesa	jäsen
	Meriluoto Laura	jäsen
	Miettinen Heikki	jäsen
	Nousiainen Tiina	jäsen
	Ojala Annukka	jäsen
	Oksiala Leea	jäsen
	Ollila Tessa	jäsen
	Pitkänen Juha	jäsen
	Pitkänen Marjaana	jäsen
	Pääkkö Sakari	jäsen
	Pöksyläinen Leena	jäsen
	Pöyhönen Arttu	jäsen
	Raatikainen Riitta	jäsen
	Rautiainen Merja	jäsen
	Rossi Markku	jäsen
	Ryynänen Olli-Pekka	jäsen
	Saario Jari	jäsen

Savolainen Jukka	jäsen
Savolainen Tuula	jäsen
Savolainen-Lipponen Teija	jäsen
Semi Matti	jäsen
Simpanen Mia	jäsen
Siponen Markku	jäsen
Sokka Irja	jäsen
Suna Sassa	jäsen
Suutarinen Suvi	jäsen
Taipale Pekka	jäsen
Tiilikainen Hilka	jäsen
Tolvanen Nea	jäsen
Viljakainen Salme	jäsen
Vornanen Ahti-Pekka	jäsen
Väänänen Harri	jäsen
Väätäinen Nanna	jäsen
Väätäinen Tuula	jäsen
Åhman Kati	jäsen
Savolainen Urpo	ikäihmisten neuvoston edustaja
Räsänen Katri	vammaisneuvoston edustaja
Juvenius Juho	nuorisovaltuuston edustaja
Antikainen Mari	henkilöstöjohtaja
Hedman Antti	vastaava lääkäri
Janhonen Kari	talousjohtaja
Jestola Eija	toimilinjajohtaja
Kantanen Kati	toimialajohtaja
Kettunen Anne	viestintä- ja markkinointijohtaja
Korhonen Marko	hyvinvointialuejohtaja
Korhonen Mikko	toimialajohtaja
Koponen Jukka	toimialajohtaja
Lampi Jussi	strategiajohtaja
Mykkänen Minna	johtaja ylihoitaja
Niemeläinen Janne	pöytäkirjanpitäjä
Pekkarinen Tuomo	tietohallintojohtaja
Remes Sami	toimilinjajohtaja
Saarinen Jari	toimialajohtaja
Solmari Kirsi	sosiaalihuollon asiantuntijajohtaja
Kauppinen Virpi	tekninen sihteeri
Räsänen Henna	tekninen sihteeri

Aluevaltuusto

23.03.2026

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Avalt 23.03.2026

Päätös

Päätösehdotus

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kutsu aluevaltuuston kokoukseen on toimitettu sähköisen kokousjärjestelän kautta. Kutsu on lähetetty Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön 124 §:n mukaan vähintään 7 päivää ennen kokousta. Aluevaltuuston kokouksen kutsuu koolle valtuuston puheenjohtaja.

Kokouksesta on annettu yleisesti tieto hyvinvointialuelain 99 §:n mukaan siten, että kokouskutsu on julkaistu yleisessä tietoverkossa Pohjois-Savon hyvinvointialueen internet-sivuilla.

Aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa (2/3) aluevaltuutetuista on läsnä.

Aluevaltuusto

23.03.2026

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Avalt 23.03.2026

Päätös

Päätösehdotus

Toimielin valitsee pöytäkirjantarkastajat tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan. Pöytäkirjantarkastajat toiminevat myös ääntenlaskijoina mahdollisten äänestysten sattuessa. Vuorossa ovat Arja Eeva ja Aleksi Eskelinen.

Aluevaltuusto

23.03.2026

Asioiden käsittelyjärjestys

Avalt 23.03.2026

Päätös

Päätösehdotus

Toimielin hyväksyy esityslistan kokouksen asioiden käsittelyjärjestykseksi.

Aluehallitus	§ 11	19.01.2026
Aluehallitus	§ 72	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

4

Palvelujärjestelmän uudistaminen - R5 mielenterveys- ja päihdepalvelujen -uudistus

Avalt 23.03.2026
637/00.01.02.00/2026

Valmistelija(t) toimialajohtaja Kati Kantanen, puh. 044 740 1951,
kati.kantanen(at)pshyvinvointialue.fi, toimialajohtaja Jari Saarinen
puh. 044 718 6301, jari.saarinen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Päätösehdotus

Aluehallituksen päätösehdotus:

Aluevaltuusto hyväksyy mielenterveys- ja päihdepalveluiden
uudistuksen (R5) liitteen 1 mukaisesti.

Ennakkovaikutusten arviointi

Ennakkovaikutusten ja riskien arviointi on kuvattu liitteessä 2.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö § 36

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

- Liite 1. Päätösesitys ja perustelut, palvelujärjestelmä R5
- Liite 2. Ennakkovaikutusten ja riskien arviointi, R5
- Liite 3. Palvelujärjestelmäuudistus, taustamateriaali R5

Esityslistan oheisaineistona:

- Henkilöstökysely, raportti
- Asukaskysely, raportti
- Lausunnot ja lausuntoyhteenveto

Ahall 09.03.2026 § 72

Aluehallitus	§ 11	19.01.2026
Aluehallitus	§ 72	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

Valmistelija(t) toimialajohtaja Kati Kantanen, puh. 044 740 1951,
kati.kantanen(at)pshyvinvointialue.fi, toimialajohtaja Jari Saarinen
puh. 044 718 6301, jari.saarinen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy
mielenterveys- ja päihdepalveluiden uudistuksen (R5) liitteen 1
mukaisesti.

Ennakkovaikutusten arviointi
Ennakkovaikutusten ja riskien arviointi on kuvattu liitteessä 2.

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 36

Liitteet ja oheisaineisto
Esityslistan liitteenä:
- Liite 1. Päätösesitys ja perustelut, palvelujärjestelmä R5
- Liite 2. Ennakkovaikutusten ja riskien arviointi, R5
- Liite 3. Palvelujärjestelmä uudistus, taustamateriaali R5

Esityslistan oheisaineistona:
- Henkilöstökysely, raportti
- Asukaskysely, raportti
- Lausunnot ja lausuntoyhteenveto

Valmistelu Mielenterveys- ja päihdepalveluiden uudistus (R5) valmisteltiin
kahdessa erillisessä työryhmässä: lasten ja nuorten palveluiden sekä
aikuisten palveluiden työryhmissä. Työryhmät valmistelivat
uudistusta niin, että esityksen tavoitteena on kehittää ja uudistaa
mielenterveys- ja päihdepalveluita. Tavoitteena on selkeyttää
palveluiden järjestämisrakennetta, vahvistaa perustason palveluita,
tiivistää perustason ja erityistason integraatiota sekä vahvistaa omaa
palvelutuotantoa ja vähentää ostopalveluiden osuutta.

Lasten ja nuorten työryhmän puheenjohtajana toimi
palvelualuejohtaja Minna Pitkänen ja aikuisten työryhmän
puheenjohtajana palveluuyksikköjohtaja Teijamari Laasonen-Balk.

Aluehallitus	§ 11	19.01.2026
Aluehallitus	§ 72	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

Työryhmien työskentelyä ohjasi erillinen ohjausryhmä, jonka puheenjohtajina toimivat toimialajohtajat Kati Kantanen ja Jari Saarinen.

Valmistelun osallistava vaihe

Työryhmien laatimat ensimmäiset luonnokset julkaistiin tammikuussa 2026. Sen jälkeen valmistelussa siirryttiin osallistavavaan vaiheeseen. Tammi–helmikuun aikana toteutettiin laaja vuorovaikutus- ja kuulemisprosessi, johon sisältyivät:

- infotilaisuudet henkilöstölle, asukkaille, kunnille, yrittäjille, järjestöille, Päihdepalvelusäätiölle sekä lautakunnille, jaostoille ja vaikuttamistoimielimille
- kyselyt henkilöstölle, asukkaille ja sidosryhmille
- lausuntokierros
- toimielinkäsittelyt

Sidosryhmätalaisuudet tavoittivat yhteensä noin 184 henkilöä. Asukastilaisuuteen osallistui 23 henkilöä ja henkilöstötilaisuuksiin yhteensä 260 henkilöä. Lausuntoja saapui yhteensä 35. Asukas- ja sidosryhmäkyselyyn saatiin 248 vastausta ja henkilöstökyselyyn 590 vastausta.

Saatu palaute, esitetyt vaihtoehtoiset ehdotukset sekä lausunnot analysoitiin huolellisesti, ja niiden perusteella uudistusesitystä täsmennettiin ja viimeisteltiin. Osallistavan vaiheen aineistoa on lisäksi hyödynnetty uudistuksen vaikutusten ja riskien arvioinnissa, joka esitetään liitteessä 2.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Vaikutusten ja riskien arviointi on kuvattu liitteessä 2.

Uudistusten toimeenpano

Uudistusten toimeenpano ajoittuu usealle vuodelle (alustava aikataulu on kuvattu liitteessä 1). Toimeenpanon varmistamiseksi muodostetaan eri toimialojen ja palvelualueiden yhteinen johtoryhmärakenne, joka tukee palveluiden yhteensovittamista. Johtoryhmässä linjataan ja tehdään päätöksiä erityisesti lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluja koskevista kokonaisuuksista. Linjajohto vastaa yhteisesti sovittujen päätösten toimeenpanosta omilla vastuualueillaan.

Uudistuksista saatavat toiminnalliset hyödyt ja vaikutukset ovat suoraan riippuvaisia toimeenpanon onnistumisesta. Vaihteellinen toimeenpano mahdollistaa muutosten aiheuttamien riskien

Aluehallitus	§ 11	19.01.2026
Aluehallitus	§ 72	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

tarkastelun ja seurannan sekä tarvittaessa nopean reagoinnin. Tämä tukee uudistukseen liittyvien riskien hallintaa.

Uudistuksen keskeiset päätökset ja palvelurakenteet

Mielenterveys- ja päihdepalveluuudistuksessa päätetään, että aikuisten perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut yhdistyvät Pohjois-Savon mielenterveys- ja päihdepalveluiksi. Uudistuksessa aikuisten palvelut perustuvat kolmen aluekeskuksen malliin, joissa aluekeskuksia ovat Iisalmi, Kuopio ja Varkaus. Aluekeskuksista tuotetaan tarvittavat palvelut ympäröiviin toimipisteisiin palvelutarpeen mukaan. Lasten ja nuorten perustason mielenterveys- ja päihdepalvelut tuotetaan neljässä laajassa perhekeskuksessa: Iisalmi, Siilinjärvi, Kuopio ja Varkaus, ja perhekeskuksista tuotetaan palvelut ympäröiviin toimipisteisiin palvelutarpeen mukaan. Hyvinvointialueen omaa päihdepalvelutuotantoa vahvistetaan ja laajennetaan, ja uusia selviämishoitoasemia perustetaan Kuopioon ja Varkauteen. Lisäksi lasten ja nuorten perustason mielenterveyspalveluita vahvistetaan ja laajennetaan kattamaan kaikissa kunnissa 0–19-vuotiaat lapset ja nuoret.

Ahall 19.01.2026 § 11

Valmistelija(t) Kati Kantanen, puh. 044 740 1951,
kati.kantanen(at)pshyvinvointialue.fi, Jari Saarinen
puh. 044 718 6301, jari.saarinen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Merkitään pöytäkirjaan, että:

- Tuomo Pekkarinen liittyi kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 10.05.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus

Aluehallitus	§ 11	19.01.2026
Aluehallitus	§ 72	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

Aluehallitus päättää:

1. merkitä mielenterveys- ja päihdepalveluiden palvelu-uudistuksen (R5) luonnoksen (liite 1) sekä valmistelutilanteen tiedoksi.
2. käynnistää sidosryhmien osallistamisen, jossa kevään aikana kuullaan muun muassa henkilöstöä, alueen asukkaita, yrityksiä ja yhdistyksiä.
3. lähettää luonnoksen lausunnoille hyvinvointialueen lautakuntiin, jaostoihin sekä lakisääteisiin ja vapaaehtoiisiin vaikuttamistoimielimiin sekä aluevaltuustoryhmille, Pohjois-Savon kuntiin ja Pohjois-Savon liittoon. Lausunnot pyydetään toimittamaan 15.2.2026 mennessä Pohjois-Savon hyvinvointialueen kirjaamoon.

Ennakkovaikutusten arviointi

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden uudistusta koskeva ennakkovaikutusten arviointi tuodaan käsiteltäväksi uudistusta koskevan päätöksenteon yhteydessä.

Toimivallan peruste Hallintosäätö § 36

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä: Mielenterveys- ja päihdepalveluiden uudistuksen luonnos dioina

Valmistelu

Pohjois-Savon hyvinvointialueella on käynnissä palvelujärjestelmän kokonaisuudistus (Ahall 27.5.2024 § 185), joka koostuu viidestä kokonaisuudesta:

- R1. Vastaanottotoiminnan sekä alueellisen erikoissairaanhoidon ja aikuissosiaalityön uudistus (toimeenpanossa; Avalt 17.6.2024 § 47)
- R2. Osastohoidon, asumisen ja kotiin vietävien palveluiden uudistus (toimeenpanossa; Avalt 17.6.2024 § 47)
- R3. Perhe- ja vammaispalveluiden uudistus (toimeenpanossa; Avalt 16.12.2024 § 80)
- R4. Erikoissairaanhoidon ja yliopistollisen sairaalan uudistus (toimeenpanossa; Avalt 5.5.2025 § 29)
- R5. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden uudistus (käynnistetty aluehallituksen päätöksellä 28.10.2024 § 336)

Aluehallitus	§ 11	19.01.2026
Aluehallitus	§ 72	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

Mielenterveys- ja päihdepalvelut muodostavat läpileikkaavan kokonaisuuden, joka vaikuttaa laajasti hyvinvointialueen palvelutoimintaan. Ne kytkeytyvät terveydenhuollon palveluiden lisäksi muun muassa perhepalveluiden universaaleihin palveluihin, kasvatus- ja perheneuvontaan ja lastensuojeluun. Lisäksi palveluilla on keskeinen yhdyspinta kuntien sivistys- ja nuorisotoimen palveluihin, hyte-toimintaan sekä järjestöihin.

Uudistuksessa tarkastellaan kokonaisvaltaisesti mielenterveys- ja päihdepalveluiden palvelurakennetta aina lasten palveluista ikääntyvien palveluihin. Painopisteenä on johtamisen ja ohjauksen rakenteiden kehittäminen sekä palveluiden integroiminen, kattaen sekä erityis- että peruspalvelut sekä terveydenhuollon ja sosiaalihuollon palvelut. Tavoitteena on löytää kustannusvaikuttavia ja palveluiden kehittämistä edistäviä toimenpiteitä.

Uudistuksen valmistelua ovat johtaneet ohjausryhmän puheenjohtajina toimialajohtajat Jari Saarinen ja Kati Kantanen. Valmistelutyö on jakaantunut kahteen alatyöryhmään: Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelut (puheenjohtajana palveluyksikköjohtaja Teijamari Laasonen-Balk) sekä Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut (puheenjohtajana palvelualuejohtaja Minna Pitkänen).

Mielenterveys ja päihdepalveluiden uudistuksen keskeiset sisällöt

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden uudistuksen taustalla ovat hyvinvointialueen uuden organisaatorakenteen integraatiomahdollisuuksien hyödyntäminen, talouden reunaehdot sekä henkilöstön saatavuus. Uudistuksessa kehitetään mielenterveys- ja päihdepalveluiden asiakkaan palveluketjua painottaen ongelmien oikea-aikaista tunnistamista, varhaista tukea sekä hoidon käynnistämistä tarkoituksenmukaisella hoidon portaalla.

Uudistuksessa vahvistetaan erikoissairaanhoidon tukea perusterveydenhuoltoon, tehostetaan ja vahvistetaan peruspalveluiden henkilöstövoimavarojen käyttöä sekä vahvistetaan omaa palvelutuotantoa ostopalveluiden vähentämiseksi. Samalla uudistetaan organisaatio- ja johtamisrakenteita vastaamaan muuttuvia toimintamalleja ja parannetaan tilatehokkuutta lisäämällä palvelutuotannon ja hallinnon tilojen yhteiskäyttöä sekä tiivistämällä tuotannon tilankäyttöä.

Aluehallitus	§ 11	19.01.2026
Aluehallitus	§ 72	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

Yhdistyvässä terveydenhuollon rakenteessa toimintakäytäntöjen suunnittelu ja toteutus tehdään tiiviissä yhteistyössä sosiaalipalveluiden kanssa. Yhteistyötä vahvistetaan erityisesti ikääntyneiden palveluiden ja lastensuojelun toimijoiden kanssa, huomioiden muuttuvat palvelutarpeet ja väestörakenteen kehitys.

Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluissa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut yhdistetään yhdeksi kokonaisuudeksi, joka muodostaa Pohjois-Savon mielenterveys- ja päihdepalvelut. Toiminta perustuu kolmen aluekeskuksen malliin, joissa aluekeskuksina toimivat Iisalmi, Kuopio ja Varkaus. Aluekeskukset tuottavat laajoja palveluja alueensa väestölle ja tukevat ympäröiviä toimipisteitä palvelutarpeen mukaisesti.

Päihdepalvelusäätiön tuottama päihdehoitotoiminta siirretään hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi sopimuskauden päättyessä loppuvuodesta 2026. Alueellinen päihdetyö tuotetaan jatkossa koko hyvinvointialueen laajuisesti Pohjois-Savon hyvinvointialueen päihdepalveluista, ja päihdepsykiatrian poliklinikat toimivat Iisalmissa, Kuopiossa ja Varkaudessa. Päihdetyön osaamista tarjotaan alueellisesti, ja päihdekuntoutusta vahvistetaan osastokuntoutuksen alueellisella laajentamisella.

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluissa tuetaan ikäkausi-siirtymiä yksilöllisen harkinnan perusteella perheet ja verkostot huomioiden. Kaikissa yksiköissä lapsen ja nuoren hoito toteutuu yhteistyössä vanhempien, huoltajien sekä muiden läheisten aikuisten kanssa. Toiminnassa siirrytään erillisistä rakenteista integroidumpiin toimintamalleihin sekä sisällön että resurssien näkökulmasta. Tavoitteena on saavuttaa integraatiohyötyjä toimintatapojen uudistamisella, yhteisten tavoitteiden asettamisella ja olemassa olevan osaamisen tehokkaammalla hyödyntämisellä.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 73

09.03.2026
23.03.2026

5

Kuopion kaupungin tilojen vuokraus

Avalt 23.03.2026
5509/02.07.00/2025

Valmistelija(t) Petri Pyy puh. 044 717 9715, petri.pyy(at)pshyvinvointialue.fi
Hannu Lahti puh. 044 711 3691, hannu.lahti(at)pshyvinvointialue.fi
Janne Niemeläinen puh. 044 717 9460, janne.niemelainen
(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Päätösehdotus

Aluehallituksen päätösehdotus:

Aluevaltuusto päättää, että Kuopion kaupungin ja Kuopion Sotekiinteistöt Oy:n toimitilat vuokrataan esittelytekstin ja liitetaulukon mukaisesti.

Ennakkovaikutusten arviointi

Hyvinvointialueen tarvitsemien toimitilojen vuokraaminen vuokrausperiaatteiden mukaisesti.

Toimivallan peruste Hallintosäätö § 93

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:
- Kuopion kaupungin ja Sotekiinteistöt oy vuokralaskelmataulukko

Ahall 09.03.2026 § 73

Valmistelija(t) Petri Pyy puh. 044 717 9715, petri.pyy(at)pshyvinvointialue.fi
Hannu Lahti puh. 044 711 3691, hannu.lahti(at)pshyvinvointialue.fi

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 73

09.03.2026
23.03.2026

Janne Niemeläinen puh. 044 717 9460,
janne.niemelainen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että Kuopion kaupungin ja Kuopion Sotekiinteistöt Oy:n toimitilat vuokrataan esittelytekstin ja liitetaulukon mukaisesti.

Ennakkovaikutusten arviointi

Hyvinvointialueen tarvitsemien toimitilojen vuokraaminen vuokrausperiaatteiden mukaisesti.

Toimivallan peruste

Hallintosäätö § 93

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

- Kuopion kaupungin ja Sotekiinteistöt oy vuokralaskelmataulukko

Valmistelu

Kuopion kaupungin kanssa on käyty vuokrasopimusneuvottelut syksyn 2025 aikana vuoden 2026 alusta lähtien tehtävien vuokrasopimusten osalta.

Vuokrasopimusneuvotteluja on käyty 16.9.2024 aluehallituksen linjaamien periaatteiden mukaisesti. Vuokrasopimukset tehdään toistaiseksi voimassa olevina enintään 12 kk irtisanomisajalla. Neuvottelut käydään pääomavuokran tasosta ja ylläpitovuokran sitomisesta todellisiin kustannuksiin. Tavoitteena on neuvotella vuokratkustannukset nykyisiä vuokratkustannuksia pienemmäksi.

Kuopion kaupunki on toimittanut hyvinvointialueelle vuokraesityksen vuokrattavien kohteiden vuokratasoista vuoden 2026 alusta lähtien.

Hyvinvointialue on teettänyt kunnan esittämistä pääomavuokratasoista ulkopuolisen arvioinnin auktorisoidun kiinteistöarvioijan toimesta. Arvioinnissa on huomioitu mm. vuokrattavien kohteiden kunto, sijainti, vertailu alueen ja

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 73

09.03.2026
23.03.2026

vieruskuntien vuokratasoihin. Arviointi on tehty kohteittain neljään eri asteikkoon, joita ovat edullinen, tavanomainen, kallis ja huomattavan kallis. Hyvinvointialue on tehnyt vastaesityksen kunnalle pääomavuokran tasosta arvioinnin perusteella.

Kaupungin kanssa on saatu neuvoteltua yhteinen näkemys vuokrattavista kohteista ja vuokratasoista seuraavasti:

Kaikkien Sotekiinteistöt Oy:ltä vuokrattavien kohteiden pääomavuokra yhteensä on 2 016 514,00 €/v ja 168 043,00 €/kk. Ylläpitovuokra kaikkien kohteiden osalta on arvioitu yhteensä 1 367 913,00 €/v ja 113 993,00 €/kk. Kokonaisvuokra yhteensä 3 384 427,00 € /v ja 13 537 707,00 € / 4 vuotta.

Kaikkien Kuopion kaupungilta vuokrattavien kohteiden pääomavuokra yhteensä on 4 971 783,00 €/v ja 414 315,00 €/kk. Ylläpitovuokra kaikkien kohteiden osalta on arvioitu yhteensä 2 693 316,00 €/v ja 224 443,00 €/kk. Kokonaisvuokra yhteensä 7 665 100,00 € /v ja 30 660 399,00 € / 4 vuotta.

Pelastusasemien osalta vuokrasopimukset jatkuu nykyisillä vuokratasoilla vuoden 2026 kiinteistökauppaan saakka.

Vuokrasopimukset tehdään osapuolten välillä kohdekohtaisesti ja sopimuksissa sovitaan tarkemmin osapuolten välisestä vastuujaoista. Kaikki sopimukset tehdään toistaiseksi voimassa olevina 12 kk irtisanomisajalla, pois lukien Suokadun palvelukeskuksen tiloista ehdotetaan kaupungille 6 kk irtisanomisaikaa. Juankosken palvelukeskus livolasta mahdollisesti tyhjentyvät tilat on neuvoteltu vähennettäväksi hyvinvointialueelle vuokrattavista tiloista. Kokonaisvuokrassa ylläpitovuokran osuus on arvioitu ja ne määrittyvät toteutuvien kustannusten mukaisesti.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 79

09.03.2026
23.03.2026

6

Muutokset sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuhinnastoon

Avalt 23.03.2026
6294/02.05.00.00/2025

Valmistelija(t) Kari Janhonen, puh. 044 717 2078,
kari.janhonen(at)pshyvinvointialue.fi, Tiina Roininen,
tiina.roininen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Päätösehdotus

Aluehallituksen päätösehdotus:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi muutokset asiakkailta perittäviin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin seuraavalla täsmennyksellä, että vammaispalveluissa erityisruokavalioista peritään perusruokavalion mukainen ateriamaksu.

Ennakkovaikutusten arviointi

Yhtenäiset asiakasmaksut ja käytännöt hyvinvointialueella.

Toimivallan peruste Hallintosäntö § 35 ja § 36

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:
- Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 2026

Ahall 09.03.2026 § 79

Valmistelija(t) Kari Janhonen, puh. 044 717 2078,
kari.janhonen(at)pshyvinvointialue.fi, Tiina Roininen,
tiina.roininen(at)pshyvinvointialue.fi

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 79

09.03.2026
23.03.2026

Päätös

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi muutokset asiakkailta perittäviin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin seuraavalla täsmennyksellä, että vammaispalveluissa erityisruokavalioista peritään perusruokavalion mukainen ateriamaksu.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi muutokset asiakkailta perittäviin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin esityksen mukaisesti.

Ennakkovaikutusten arviointi

Yhtenäiset asiakasmaksut ja käytännöt hyvinvointialueella.

Toimivallan peruste

Hallintosäätö § 35 ja § 36

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

- Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 2026

Valmistelu

Aluevaltuusto on 22.12.2025 pidetyssä kokouksessaan hyväksynyt sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2026 alkaen. Asiakasmaksuhinnastoon on tarpeen tehdä seuraavia muutoksia ja korjauksia:

Muutos sivulle 28

Poistetaan lauseet: Palveluntarpeen muuttuessa asiakkaan palvelutunnit ja palvelu- ja maksupäätökset päivitetään tarvittaessa kahden viikon seurantajakson jälkeen. Laskutus muutetaan todellisesta palvelunmuutoksen ajankohdasta lähtien. Alle kahden viikon tilapäinen palveluntarpeen muutos ei vaikuta laskutukseen.

Korjaus sivulle 46 ja 52

Korjataan erityisruokavalion päiväkohtainen hinta 22,73 € / päivä vastaamaan aterioiden (aamiainen, lounas, välipala, päivällinen,

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 79

09.03.2026
23.03.2026

iltapala) yhteenlaskettua summaa. Korjattu yhteenlaskettu summa on 22,80 € / päivä.

Korjaus sivulle 49

Korjataan laskuvirhe aterioiden ja asumisen yhteenlasketussa summassa kohdassa:

Lyhytaikainen hoito 16 vuotta täyttänyt yli 10 h (ateriat ja asuminen) 39,20 € / vrk.

Korjataan summaksi 35,50 € / vrk.

Lisäys sivulle 50, kohtaan pitkäaikainen laitoshoido

Lisätään kappaleen loppuun lause:

Erillisellä hakemuksella ja asiakkaan kotiutumisen ja kuntoutumisen perusteella voidaan huomioida asiakasmaksua määrittäessä vähennyksenä oman asunnon kustannukset (vuokra, hoitovastike) tai varastointikustannukset pidempään kuin asiakasmaksulaissa säädetään, mutta enintään kuuden kuukauden ajalta.

Korjaus sivulle 56

Korjaus lauseeseen: Lapselta ja hänen vanhemmiltaan perittävä maksu voi olla yhteensä enintään 500 euroa kuukaudessa.

Korjataan summaksi 534,60 euroa vastaamaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulakiin tullutta indeksikorotusta 1.1.2026 alkaen.

Lisäys sivulle 57, kohtaan vaativien erityispalvelujen maksut / vaativan moniammatillisen tuen maksu

Tahdosta riippumaton erityishuolto ja vammaispalvelulain mukaisena vaativana moniammatillisena tukena järjestetty pitkäaikainen laitoshoido

Lisätään kappaleen loppuun lause:

Erillisellä hakemuksella ja asiakkaan kotiutumisen ja kuntoutumisen perusteella voidaan huomioida asiakasmaksua määrittäessä vähennyksenä oman asunnon kustannukset (vuokra, hoitovastike) tai varastointikustannukset pidempään kuin asiakasmaksulaissa säädetään, mutta enintään kuuden kuukauden ajalta.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 79

09.03.2026
23.03.2026

Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 92	13.11.2025
Aluehallitus	§ 471	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 98	22.12.2025
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 13	12.02.2026
Aluehallitus	§ 80	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

7

Tuoteluettelo ja hinnasto 2026, pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut

Avalt 23.03.2026
3592/02.02.00/2025

Valmistelija(t) Jukka Koponen puh. 044 718 8101,
jukka.koponen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Päätösehdotus

Aluehallituksen päätösehdotus:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi pelastustoimen ja turvallisuuspalvelujen tuoteluetteloon ja hinnastoon tehdyt muutokset 1.4.2026 lukien.

Ennakkovaikutusten arviointi

Hinnasto sisältää lakisääteisen viranomaisvalvonnan ja muiden suoritteiden maksut sekä vaikuttaa toimialan tuloihin.

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 96

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:
- Tuoteluettelo ja hinnasto 1.4.2026 alkaen, pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut

Ahall 09.03.2026 § 80

Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 92	13.11.2025
Aluehallitus	§ 471	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 98	22.12.2025
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 13	12.02.2026
Aluehallitus	§ 80	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

Valmistelija(t) Jukka Koponen puh. 044 718 8101,
jukka.koponen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi pelastustoimen ja turvallisuuspalvelujen tuoteluetteloon ja hinnastoon tehdyt muutokset 1.4.2026 lukien.

Ennakkovaikutusten arviointi

Hinnasto sisältää lakisääteisen viranomaisvalvonnan ja muiden suoritteiden maksut sekä vaikuttaa toimialan tuloihin.

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 96

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

- Tuoteluettelo ja hinnasto 1.4.2026 alkaen, pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut

Kokoltk 12.02.2026 § 13

Valmistelija(t) Reija Sihvola puh. 044 718 8125, reija.sihvola(at)pshyvinvointialue.fi,
Niina Hätinen puh. 044 717 6850 niina.hatinen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Merkitään pöytäkirjaan, että Reija Sihvola poistui kokouksesta asian käsittelyn päätteeksi klo 16.30.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja

Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 92	13.11.2025
Aluehallitus	§ 471	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 98	22.12.2025
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 13	12.02.2026
Aluehallitus	§ 80	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

Päätösehdotus

Kokonaisturvallisuuslautakunta päättää esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi pelastustoimen ja turvallisuuspalvelujen tuoteluetteloon ja hinnastoon tehdyt muutokset 1.4.2026 lukien.

Ennakkovaikutusten arviointi

Hinnasto sisältää lakisääteisen viranomaisvalvonnan ja muiden suoritteiden maksut sekä vaikuttaa toimialan tuloihin.

Toimivallan peruste

Hallintosäntö § 96

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

- Tuoteluettelo ja hinnasto 1.4.2026 alkaen, pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut

Valmistelu

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimialan vuoden 2026 hyväksytyyn tuoteluetteloon ja hinnastoon esitetään tehtäväksi liitteessä mainitut muutokset. Muutokset on kuvattu alla asiaselosteessa (poistamiset ~~yliviivauksella~~ ja lisäykset **tummennetulla**) sekä liitteenä olevassa hinnastossa, mihin poistamiset on merkitty punaisella värillä sekä yliviivauksella ja lisäykset vihreällä värillä.

1. Muutetaan tuotteen nimi:

- ~~Paloaseman tilojen vuosimaksu/henkilökunta~~
- **Pelastusaseman tilojen vuosimaksu/henkilökunta.**

2. Muutetaan tuoteryhmän otsikointi:

- ~~Pientalojen ja vapaa-ajan rakennusten palotarkastukset (A7-A8)~~
- **Taloyhtiöiden, kerrostalojen sekä pientalojen ja vapaa-ajan rakennusten palotarkastukset (A7-A8).**

3. Muutetaan tuoteryhmän otsikointi:

- ~~Muut palotarkastukset (A1-A6)~~
- **Muut palotarkastukset (A1-A6) ympärivuorokautinen käyttö, opetusrakennukset, kokoontumis- ja**

Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 92	13.11.2025
Aluehallitus	§ 471	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 98	22.12.2025
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 13	12.02.2026
Aluehallitus	§ 80	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

**liiketilat, teollisuus- ja varastorakennukset,
maatalouden tuotanto ja muut rakennukset.**

4. Lisätään uusi tuote *muut valvontakäynnit*-tuoteryhmään:
 - **Tilapäismajoituksen tarkastus, sisältää 2 h työtä.**
5. Poistetaan *lausunnot*-tuoteryhmä ja sen sisältämät tuotteet:
 - ~~Käyttöönottolausunto~~
 - ~~Pyydetty lausunnot (perusmaksu)~~
 - ~~Lausunnon tuntiveloitus / alkava h~~
 - ~~Osallistuminen rakennusvalvonnan ja suunnittelutoimiston asiantuntija-apuun~~
6. Korjataan tuotteen nimi:
 - ~~Päätös, ilotulitteiden käyttö, Vna 81972015 63 §~~
 - **Päätös, ilotulitteiden käyttö, Vna 819/2015 63 §.**
7. Poistetaan *räjähteet*-tuoteryhmästä tuote:
 - ~~Osallistuminen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) tarkastuksiin.~~

Avalt 22.12.2025 § 98

Valmistelija(t) Jukka Koponen puh. 044 718 8101,
jukka.koponen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus
Aluehallituksen päätösehdotus: Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi pelastustoimi ja turvallisuuspalvelujen tuoteluettelon ja hinnaston esityksen mukaisesti.

Ennakkovaikutusten arviointi
Hinnasto sisältää lakisääteisen viranomaisvalvonnan ja muiden suoritteiden maksut sekä vaikuttaa toimialan tuloihin.

Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 92	13.11.2025
Aluehallitus	§ 471	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 98	22.12.2025
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 13	12.02.2026
Aluehallitus	§ 80	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 96

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

- Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut tuoteluettelo ja hinnasto 1.1.2026

Ahall 08.12.2025 § 471

Valmistelija(t) Jukka Koponen puh. 044 718 8101,
jukka.koponen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi pelastustoimi ja turvallisuuspalvelujen tuoteluettelon ja hinnaston esityksen mukaisesti.

Ennakkovaikutusten arviointi

Hinnasto sisältää lakisääteisen viranomaisvalvonnan ja muiden suoritteiden maksut sekä vaikuttaa toimialan tuloihin.

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 96

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

- Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut tuoteluettelo ja hinnasto 1.1.2026

Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 92	13.11.2025
Aluehallitus	§ 471	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 98	22.12.2025
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 13	12.02.2026
Aluehallitus	§ 80	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

Kokoltk 13.11.2025 § 92

Valmistelija(t) controller Reija Sihvola puh. 044718 8125,
reija.sihvola(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkitään pöytäkirjaan, että:

- Reija Sihvola ja Hannu Kananen poistuivat kokouksesta asian käsittelyn päätteeksi klo 17.30.
- Kokoustauko klo 17.30-17.35.

Esittelijä pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus

Kokonaisturvallisuuslautakunta päättää esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi pelastustoimi ja turvallisuuspalvelujen tuoteluettelon ja hinnaston esityksen mukaisesti.

Ennakkovaikutusten arviointi

Hinnasto sisältää lakisääteisen viranomaisvalvonnan ja muiden suoritteiden maksut sekä vaikuttaa toimialan tuloihin.

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 96

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

- Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut tuoteluettelo ja hinnasto 1.1.2026

Valmistelu

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimialan henkilöstö laatii virkatoimeen liittyviä lakisääteisiä päätöksiä sekä tekee katselmuksia ja tarkastuksia, joista voidaan periä säädösten perusteella palvelumaksu. Nämä valvontasuunnitelmaan sisältyvät tarkastukset ja niistä perittävät maksut on sisällytetty Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelujen tuoteluetteloon ja hinnastoon.

Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 92	13.11.2025
Aluehallitus	§ 471	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 98	22.12.2025
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 13	12.02.2026
Aluehallitus	§ 80	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

Pohjois-Savon pelastuslaitos tuottaa myös sellaisia palveluja tai tukitoimenpiteitä, joista on mahdollisuus periä kaluston vuokraajalta tai palvelun saajalta asianmukainen korvaus. Pelastustoimen kaluston vuokrauksen periaatteen mukaan kalustoa ei vuokrata, jos vastaavaa kalustoa on saatavilla yleisistä vuokrausliikkeistä eikä silloin, kun pelastustoimen valmius vuokrauksen johdosta heikentyisi.

Turvallisuuspalveluiden palveluyksikkö kouluttaa myös yritysten ja yhteisöjen henkilöstöä erilaisilla turvallisuuskursseilla, joista peritään kurssin toteuttamiskustannukset.

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimialan tuoteluettelon hinnastoon on tehty 4,8 %:n korotus 1.1.2026 alkaen. Hätäkeskukseen liitetyn paloilmoittimen toistuvasta erheellisestä toiminnasta perittävän maksun (Erhe-maksu) ja valvontatoimintaan liittyvien tarkastusmaksujen osalta hintojen korotukset on pääsääntöisesti tehty yleiseen kustannusten nousuun ja kustannuslaskentaan perustuen. Samassa yhteydessä hinnaston rakennetta on kevennetty ja tuoteluettelo selkeytetty laskutuksen toteuttamisen yksinkertaistamiseksi.

Vuokraus- ja palveluhinnasto, lakisääteiset päätökset ja tarkastukset sekä turvallisuuskoulutuksen hinnat on lueteltu liitteessä Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut tuoteluettelo ja hinnasto 1.1.2026.

Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 92	13.11.2025
Aluehallitus	§ 471	08.12.2025
Aluevaltuusto	§ 98	22.12.2025
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 13	12.02.2026
Aluehallitus	§ 80	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

Aluehallitus	§ 285	31.10.2022
Aluevaltuusto	§ 132	22.12.2022
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 79	09.10.2025
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 102	11.12.2025
Aluehallitus	§ 83	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

8

Hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuden perusteet

Avalt 23.03.2026
153/00.01.04/2022

Valmistelija(t) Jukka Koponen puh. 044 718 8101,
jukka.koponen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Päätösehdotus

Aluehallituksen päätösehdotus:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi kokonaisturvallisuus Pohjois-Savon hyvinvointialueella – varautumisen ja valmiussuunnittelun konserniohje -asiakirjan.

Ennakkovaikutusten arviointi

Kokonaisturvallisuus Pohjois-Savon hyvinvointialueella – varautumisen ja valmiussuunnittelun konserniohje -asiakirjan päivityksellä on merkittävä vaikutus hyvinvointialueen varautumiseen, valmiuteen ja organisaatioturvallisuuteen.

Toimivallan peruste Hallintosäntö § 36, 114

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:
- Kokonaisturvallisuus Pohjois-Savon hyvinvointialueella – varautumisen ja valmiussuunnittelun konserniohje 5.12.2025

Ahall 09.03.2026 § 83

Aluehallitus	§ 285	31.10.2022
Aluevaltuusto	§ 132	22.12.2022
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 79	09.10.2025
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 102	11.12.2025
Aluehallitus	§ 83	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

Valmistelija(t) Jukka Koponen puh. 044 718 8101,
jukka.koponen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus
Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi kokonaisturvallisuus Pohjois-Savon hyvinvointialueella – varautumisen ja valmiussuunnittelun konserniohje -asiakirjan.

Ennakkovaikutusten arviointi
Kokonaisturvallisuus Pohjois-Savon hyvinvointialueella – varautumisen ja valmiussuunnittelun konserniohje -asiakirjan päivityksellä on merkittävä vaikutus hyvinvointialueen varautumiseen, valmiuteen ja organisaatioturvallisuuteen.

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 36, 114

Liitteet ja oheisaineisto
Esityslistan liitteenä:
- Kokonaisturvallisuus Pohjois-Savon hyvinvointialueella – varautumisen ja valmiussuunnittelun konserniohje 5.12.2025

Kokoltk 11.12.2025 § 102

Valmistelija(t) Antti Haataja puh. 044 718 8150, antti.haataja(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus	§ 285	31.10.2022
Aluevaltuusto	§ 132	22.12.2022
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 79	09.10.2025
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 102	11.12.2025
Aluehallitus	§ 83	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

Esittelijä pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus

Kokonaisturvallisuuslautakunta päättää esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi kokonaisturvallisuus Pohjois-Savon hyvinvointialueella – varautumisen ja valmiussuunnittelun konserniohje -asiakirjan.

Ennakkovaikutusten arviointi

Kokonaisturvallisuus Pohjois-Savon hyvinvointialueella – varautumisen ja valmiussuunnittelun konserniohje -asiakirjan päivityksellä on merkittävä vaikutus hyvinvointialueen varautumiseen, valmiuteen ja organisaatioturvallisuuteen.

Toimivallan peruste Hallintosäntö § 44, 114

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

- Kokonaisturvallisuus Pohjois-Savon hyvinvointialueella – varautumisen ja valmiussuunnittelun konserniohje 5.12.2025

Valmistelu

Hyvinvointialueelle laadittiin vuonna 2022 Kokonaisturvallisuuden perusteet -asiakirja, jolla ohjattiin hyvinvointialueen varautumista, valmiutta ja organisaatioturvallisuutta hyvinvointialueen toimintaa käynnistettäessä. Asiakirja kuvasi toimintaa ohjaavien säädösten mukaiset periaatteet sekä hyvinvointialueen ja sen toimialojen valmiusasioiden perusteita. Lisäksi asiakirja määritteli kokonaisturvallisuuden sisällön ja sen järjestämisen hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueelle on laadittu toiminnan aloittamisen jälkeen valmiussuunnitelman yleinen osa sekä toimiala- ja palvelualuekohtaisia valmiussuunnitelmia. Lisäksi on laadittu valmiutta, varautumista ja organisaatioturvallisuutta käsitteleviä suunnitelmia ja muita ohjeita, joilla toimintaa ohjataan.

Kokonaisturvallisuuden perusteet -asiakirjan todettiin olevan sisällöllisesti vanhentunut ja se ei enää vastaa nykypäivän toimintaympäristön ja hyvinvointialueen tarpeita. Sisällön päivityksen yhteydessä Kokonaisturvallisuuden perusteet -asiakirja siirrettiin

Aluehallitus	§ 285	31.10.2022
Aluevaltuusto	§ 132	22.12.2022
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 79	09.10.2025
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 102	11.12.2025
Aluehallitus	§ 83	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

hyvinvointialueella käytössä olevaan sähköiseen IMS-tietojärjestelmään, jotta asiakirjan sisällön päivitys on jatkossa säännöllistä ja hallittua.

Kokonaisturvallisuuden perusteet -asiakirjan nimi muutettiin uudistuksen yhteydessä muotoon "Kokonaisturvallisuus Pohjois-Savon hyvinvointialueella – varautumisen ja valmiussuunnittelun konserniohje". Nimimuutoksella selkiytetään uudistetun asiakirjan merkitystä varautumisen ja valmiussuunnittelun ohjaamisessa hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueen turvallisuudessa sekä varautumisessa huomioidaan koko konsernin toimintaa koskettavat uhkat ja riskit sekä voimassa oleva lainsäädäntö, asetukset sekä strategiat. Hyvinvointialueen valmiussuunnitelman yleisessä osassa sekä sen salaisissa liitteissä kuvataan kaikkia toimialoja koskettavat asiakokonaisuudet. Toimialojen valmiussuunnitelmien kautta muodostetaan kaikenkattava suunnitelmakokonaisuus hyvinvointialueen tehtävien täyttämiseksi.

Turvallisuuskulttuurin keskiössä on osaava ja vastuullisesti toimiva henkilöstö. Valmiuden edellyttämä suorituskky rakennetaan toteutettavilla etukäteisvalmisteluilla, joihin kuuluu esimerkiksi toiminnan jatkuvuuden turvaamisen kannalta tarvittavien kriittisten materiaalien etukäteishankinnat sekä niiden varastointi. Henkilöstön osaaminen varmistetaan koulutuksella. Organisaation suorituskkyä testataan sekä kehitetään toimialakohtaisilla sekä hyvinvointialueen yhteisillä valmiusharjoituksilla.

Tavoitellussa loppuasetelmassa kaikilla etukäteen toteutetuilla toimenpiteillä kyetään varmistamaan toiminnan mahdollisimman häiriötön jatkuminen erilaisissa häiriötilanteissa tai poikkeusloissa.

Kokolk 09.10.2025 § 79

Valmistelija(t) valmiuspäällikkö Antti Haataja puh. 044 718 8150,
antti.haataja(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus	§ 285	31.10.2022
Aluevaltuusto	§ 132	22.12.2022
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 79	09.10.2025
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 102	11.12.2025
Aluehallitus	§ 83	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

Esittelijä pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus Kokonaisturvallisuuslautakunta päättää merkitä tiedoksi hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuden perusteet-asiakirjan päivitystyön tilannekatsauksen.

Ennakkovaikutusten arviointi

Kokonaisturvallisuuden perusteet -asiakirjan päivityksellä on myönteinen vaikutus hyvinvointialueen varautumiseen, valmiuteen ja organisaatioturvallisuuteen.

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 44

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

- Pohjois-Savon hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuden perusteet 22.12.2022

Valmistelu

Hyvinvointialueelle laadittiin vuonna 2022 Kokonaisturvallisuuden perusteet -asiakirja, jolla ohjattiin hyvinvointialueen varautumista, valmiutta ja ja organisaatioturvallisuutta hyvinvointialueen toimintaa käynnistettäessä. Asiakirja kuvasi toimintaa ohjaavien säädösten mukaiset periaatteet sekä hyvinvointialueen ja sen toimialojen valmiusasioiden perusteita. Lisäksi asiakirja määritteli kokonaisturvallisuuden sisällön ja sen järjestämisen hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueelle on laadittu toiminnan aloittamisen jälkeen valmiussuunnitelman yleinen osa sekä toimiala- ja palvelualuekohtaisia valmiussuunnitelmia. Lisäksi on laadittu valmiutta, varautumista ja organisaatioturvallisuutta käsitteleviä suunnitelmia ja muita ohjeita, joilla toimintaa ohjataan.

Kokonaisturvallisuuden perusteet -asiakirja on sisällöllisesti vanhentunut ja se ei enää vastaa nykypäivän toimintaympäristön ja hyvinvointialueen tarpeita. Asiakirja on tarpeen päivittää ajantasaiseksi ja muuttaa sen sisältö palvelemaan hyvinvointialueen tarpeita. Sisällön päivityksen yhteydessä Kokonaisturvallisuuden perusteet -asiakirja tullaan siirtämään hyvinvointialueella käytössä olevaan sähköiseen IMS-tietojärjestelmään, jolloin asiakirjan sisällön päivitys on säännöllistä ja hallittua.

Aluehallitus	§ 285	31.10.2022
Aluevaltuusto	§ 132	22.12.2022
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 79	09.10.2025
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 102	11.12.2025
Aluehallitus	§ 83	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

Ahall 31.10.2022 § 285

Valmistelija: Jukka Koponen, va. pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja, puh. 044 718 8101, jukka.koponen@pshyvinvointialue.fi

Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan varautumisen ja valmiussuunnittelun perusteista (kokonaisturvallisuuden perusteet) päättää hyvinvointialueen valtuusto. Hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuden perusteet ohjaavat osaltaan hyvinvointialueen varautumista, valmiutta ja organisaatioturvallisuutta. Kokonaisturvallisuusesityksessä on kuvattu toimintaa ohjaavien säädösten mukaiset periaatteet sekä hyvinvointialueen ja sen toimialojen valmiusasioiden perusteita. Lisäksi siinä on määritelty kokonaisturvallisuuden sisältö ja sen järjestäminen hyvinvointialueella.

Kokonaisturvallisuuden periaatteella viitataan yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseen viranomaisten, kuntien, elinkeinoelämän sekä järjestöjen ja kansalaisten yhteistoimintana. Kokonaisturvallisuus on varautumisen yhteistoimintamalli ja tila, jossa yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuviin uhkiin ja riskeihin on varauduttu. Hyvinvointialueen tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa.

Varautuminen ja valmiussuunnittelu edellyttävät laaja-alaista yhteistyötä sekä kattavaa varautumisen tietopohjaa. Tiedon ja yhteisten perusteiden avulla saadaan näkymä toimintaympäristön kehittymiseen sekä riskeihin ja uhkiin. Tavoitteena on turvallisuus, eli tila, jossa uhat ja riskit ovat hallittavissa. Varautumisella ja valmiussuunnittelun toimeenpanolla varmistetaan hyvinvointialuekonsernin valmius ja suorituskky suhteessa riskeihin ja uhkiin kaikissa turvallisuustilanteissa. Konsernitasoinen varautuminen sisältää hyvinvointialueorganisaatiossa toteutettavaa varautumista ja valmiussuunnittelua sekä konsernivarautumiseen liittyvää ulkoista yhteistyötä.

Aluehallitus	§ 285	31.10.2022
Aluevaltuusto	§ 132	22.12.2022
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 79	09.10.2025
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 102	11.12.2025
Aluehallitus	§ 83	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

Varautumisen tavoitteena on varmistaa tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen kaikissa turvallisuustilanteissa. Varautumistoimenpiteitä ovat mm. valmiussuunnittelu, jatkuvuudenhallinta, etukäteisvalmistelut, koulutus ja valmiusharjoitukset. Tavoitteena on ennaltaehkäistä onnettomuuksia ja häiriötilanteita sekä varmistaa toiminnan mahdollisimman häiriötön jatkuminen myös erilaisissa kriisitilanteissa. EU:n pelastuspalvelumekanismiin kuuluva kansallinen riskiarvio ja Pohjois-Savon alueellinen riskiarvio luovat hyvän pohjan varautumiselle. Lisäksi hyvinvointialueen varautumiseen linkitetään muun muassa Yhteiskunnan turvallisuusstrategia.

Esityslistan liitteenä:

- Pohjois-Savon hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuden perusteet

Integraatiovaikutus Esityksen mukaisilla järjestelyillä on pitkäaikainen myönteinen vaikutus hyvinvointialueuudistuksen integraatiotavoitteeseen kokonaisturvallisuuden osalta.

Valmistelijan päätösehdotus:

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuden perusteet.

Esittelijä hyvinvointialuejohtaja Korhonen Marko

Päätösehdotus Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuden perusteet.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Avall 22.12.2022 § 132

Esityslistan liitteenä:

- Pohjois-Savon hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuden perusteet

Aluehallitus	§ 285	31.10.2022
Aluevaltuusto	§ 132	22.12.2022
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 79	09.10.2025
Kokonaisturvallisuuslautakunta	§ 102	11.12.2025
Aluehallitus	§ 83	09.03.2026
Aluevaltuusto		23.03.2026

Päätösehdotus Aluehallituksen päätösehdotus:
Aluehallitus esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi
hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuden perusteet.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 85

09.03.2026
23.03.2026

9

Pohjois-Savon hyvinvointialueen hyvinvoinnin vuosiraportti vuodesta 2025

Avalt 23.03.2026
2271/00.01.02.04/2025

Valmistelija(t) Säde Rytönen, HYTE- ja osallisuus päällikkö, HYTE- ja osallisuuspalveluyksikkö, p. 044 717 6370, sade.rytonen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Päätösehdotus

Aluehallituksen päätösehdotus:

Aluehallitus esittää Pohjois-Savon hyvinvointialueen hyvinvoinnin vuosiraportin vuodesta 2025 aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.

Ennakkovaikutusten arviointi

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja ennaltaehkäisevä työ tukee taloudellisia ja integraatiovaikutuksia myönteisesti.

Toimivallan peruste Hallintosäntö § 35, kohta 15

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

- Pohjois-Savon hyvinvoinnin vuosiraportti vuodesta 2025

Esityslistan oheisaineistona:

- Pohjois-Savon hyvinvointisuunnitelma 2025-2029
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2023-2025
- Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma

Ahall 09.03.2026 § 85

Aluehallitus Aluevaltuusto	§ 85	09.03.2026 23.03.2026
Valmistelija(t)	Säde Rytönen, HYTE- ja osallisuus päällikkö, HYTE- ja osallisuuspalveluyksikkö, p. 044 717 6370, sade.rytonen(at)pshyvinvointialue.fi	
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.	
Esittelijä	hyvinvointialuejohtaja	
Päätösehdotus	Aluehallitus merkitsee tiedoksi Pohjois-Savon hyvinvointialueen hyvinvoinnin vuosiraportin vuodesta 2025 ja esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.	
Ennakkovaikutusten arviointi	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja ennaltaehkäisevä työ tukee taloudellisia ja integraatiovaikutuksia myönteisesti	
Toimivallan peruste	Hallintosääntö § 35, kohta 15	
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan liitteenä: - Pohjois-Savon hyvinvoinnin vuosiraportti vuodesta 2025 Esityslistan oheisaineistona: - Pohjois-Savon hyvinvointisuunnitelma 2025-2029 - Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2023-2025 - Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma Sote-järjestämislain mukaisesti (7§ Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021) Pohjois-Savon hyvinvointialueelle on laadittu hyvinvointikertomus (aluevalt 5.5.2025) ja hyvinvointisuunnitelma 2025-2029 (aluevalt 22.12.2025) yhteistyössä alueen kuntien kanssa, toimintasäännön mukaisesti HYTE-neuvottelukunnan johtamana. Hyvinvointialueen on seurattava asukkaittensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain (7§ Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021.)	

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 85

09.03.2026
23.03.2026

Pohjois-Savon hyvinvointialueen hyvinvoinnin vuosiraportissa on tarkasteltu hyvinvointisuunnitelmaan kuvattujen hyvinvointitavoitteiden toteutumista hyvinvointisuunnitelmaan kirjattujen seurantamittareiden avulla. Lisäksi on tarkasteltu painopistealueisiin vuonna 2025 tehtyjä toimenpiteitä. Raportissa on esitelty edellä kuvatut asiat painopistealueittain, keskeiset tilastojen valossa tapahtuneet positiiviset ja negatiiviset muutokset väestöryhmittäin sekä toimintaympäristön näkökulmasta. Hyvinvoinnin vuosiraportti sisältää myös lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sekä ikääntyneiden toimintakykyä tukevan ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman seurannan ja arvioinnin. Lopuksi on koonti HYTE-kertoimeen vaikuttavista mittareista ja johtopäätökset.

Vuoden 2025 hyvinvoinnin vuosiraportin johtopäätöksenä voidaan todeta, että Pohjois-Savon hyvinvointisuunnitelman 2025-2029 mukaiset toimenpiteet ovat käynnistyneet ja HYTE-työ jatkuu suunnitelman mukaisesti. Hyvinvointisuunnitelman seurantamittareita tarkastellaan ja täydennetään kansallisesti muuttuneiden tai poisjääneiden mittareiden osalta.

Vuonna 2026 Pohjois-Savossa on kiinnitettävä huomiota ertiisesti:

- osallisuuden vahvistamiseen ottamalla käyttöön vaikuttavia osallistumisen kanavia ja työkaluja palvelujen kehittämisessä
- hyvinvointia ja terveyttä edistävien elintapojen edistämiseen muun muassa yhtenäisen elintapaohjauksen toimintamallin kehittämisellä, hyvinvointivajeriskien systemaattisella tunnistamisella ja niiden mukaan kohdennettujen toimenpiteiden (esim. Verkkopuntari) yhtenäistämällä.
- vanhemmuuden vahvistamiseen esimerkiksi Lapset puheeksi -menetelmän käytöllä
- mielenterveystaitojen vahvistamiseen ottamalla mielenterveys puheeksi ja tunnistetaan mahdollisimman varhain mielenterveyttä haittaavat kehityskulut
- riippuvuuksien ehkäisemiseen vahvistamalla päihteiden puheeksi ottoa ja erityisesti alkoholin riskikäytön tunnistamista ja ohjausta (mini-interventio). Huomioitava uutena nikotiinituotteiden käytön ehkäisy ja nikotiinivieroitus

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 85

09.03.2026
23.03.2026

- väkivallan ja tapaturmien vähentämiseen ottamalla väkivalta puheeksi, kehittämällä palvelupolkua ja edistämällä systemaattisesti kaatumisten ehkäisyä
- HYTE-tiedolla johtamisen, rakenteiden ja yhteneväisten toimintatapojen edistämiseen erityisesti vahvistamalla HYTE-kertoimeen vaikuttavia toimenpiteitä ja systemaattisella kirjaamisella

HYTE-neuvottelukunta on 18.2.2026 kokouksessaan hyväksynyt Pohjois-Savon hyvinvointialueen hyvinvoinnin vuosiraportin vuodesta 2025 ja esittää Pohjois-Savon hyvinvoinnin vuosiraportin tiedoksi aluehallitukselle.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 92

09.03.2026
23.03.2026

10

Valtuustoaloitteiden käsittely

Avalt 23.03.2026
2442/00.01.02.04/2024

Valmistelija(t) Janne Niemeläinen, puh. 044 717 9460,
janne.niemelainen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Päätösehdotus

Aluehallituksen päätösehdotus:

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee tiedoksi vuoden 2025 lopussa keskeneräisinä olleiden valtuustoaloitteiden käsittelyvaiheet tiedoksi.

Ennakkovaikutusten arviointi

-

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 35, kohta 15

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:
- luettelo vuoden 2025 aikana käsitellyistä aloitteista

Ahall 09.03.2026 § 92

Valmistelija(t) Janne Niemeläinen, puh. 044 717 9460,
janne.niemelainen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 92

09.03.2026
23.03.2026

Esittelijä hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee tiedoksi vuoden 2025 lopussa keskeneräisinä olleiden valtuustoaloitteiden käsittelyvaiheet tiedoksi.

Ennakkovaikutusten arviointi

-

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 35, kohta 15

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:
- luettelo vuoden 2025 aikana käsitellyistä aloitteista

Valmistelu

Hallintosäännön 155 §:n mukaan aluehallituksen on vuosittain kesäkuun loppuun mennessä esitettävä aluevaltuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja aluehallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita aluevaltuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Aluevaltuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Liitteenä olevaan luetteloon on koottu tiedot vuoden 2025 aikana käsitellyistä aloitteista sekä tiedot aloitteista, joita aluevaltuusto ei ollut käsitellyt loppuun 31.12.2025 mennessä

Loppuun käsittelemättömiä aloitteita on ollut vuodenvaihteessa yhteensä 6 aloitetta.

Aluevaltuusto

23.03.2026

Tiedoksisaatettavat asiat

Avalt 23.03.2026

Päätös

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Valmistelu

- hyvinvointialuejohtajan ajankohtaiset asiat, Marko Korhonen
- päivitetty kokousaikataulu vuodelle 2026

Aluevaltuusto

23.03.2026

Muut asiat

Avalt 23.03.2026

Päätös